III ЕТАП ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ УЧНІВСЬКОЇ ОЛІМПІАДИ З ІСТОРІЇ
(ЛЬВІВ, 2–3 ЛЮТОГО 2019 Р.)
ЗАВДАННЯ ДЛЯ УЧНІВ 8 КЛАСУ
70 БАЛІВ

1.Остання чверть XVI– перша половина XVII ст. стали часом появи на українських землях низки нових навчальних закладів. Перерахуйте їх, зазначте час та причини їх створення, напишіть про вчителів та учнів, котрі працювали і навчалися в них, охарактеризуйтеособливості освітнього та виховного процесу у них.**(0–10 балів)**

2.XVIст. стало в Європі часом Реформації – церковно-релігійного та суспільно-політичногоруху за реформу і оновлення католицької церкви. Провідниками та ініціаторами цьогоруху булиМартін Лютер, Томас Мюнцер, Жан Кальвін. Базуючись на Ваших знаннях з історії, спробуйте укласти узагальнений портрет згаданих діячів, у якому подайте відомі Вам факти їх біографій, причини та обставини, що спонукали їх до участі у реформаційному русі, особливості їх релігійних вчень, наслідки їх діяльності для розвитку християнських церков.**(0–10 балів)**

3. Поясніть в зошиті наступні історичні поняття й терміни: «тотемізм», « «варварські» королівства», «Піднебесна імперія», «графіті», «династична унія» (**0–10балів**).

4.За поданими нижче характеристиками ідентифікуйте історичних діячів: (**0–8 балів**):
А) «Відомий діяч української культури, а також інженер та ливарник. Деякий час працював на території Московського царства, де надрукував низку літургійних книг. З часом перебрався на територію Великого князівства Литовського, а у подальшому до Львова, де «*друковане занедбане обновив*». Тепер у цьому місті йому поставлено пам'ятник. _____
Б) «Король франків, король лангобардів.Його батьком був Піпін III Короткий. Зміцнив і надзвичайно розширив свою державу, підпорядкувавши собі більшу частину Західної Європи. У 800 р. став імператором».
_____
В) «Відомий український вчений доби Відродження XV ст. Походив з Галичини. Навчався в Ягеллонському та Болонському університетах. Доктор медицини та філософії. Ректор Болонського університету. Автор праці «Прогностична оцінка поточного 1483 року». Помер у Кракові».
_____
Г) «Англійський король з династії Плантагенетів, котрий правив у 1189–1199 рр. Відомий під кількома прізвиськами, у тому числі під прізвиськом «Так–і–ні». Учасник III хрестового походу. На зворотному шляху потрапив у полон до герцога Австрії, з якого був викуплений за значну суму грошей. Загинув під час військового походу у Францію».

5.За часів Київської держави її володарями було засновано низку нових міст. Розташуйте у хронологічному порядку (за датою перших літописних згадок про них) наступні міста:(**0 або 4 бали**).
а) Володимир (Волинський); б) Львів; в) Холм; г) Юр'їв (тепер – Тарту)

1	2	3	4

6. Розташуйте у хронологічному порядку події, пов'язані з античною історією:(**0 або 4 бали**).
а) битва греків із персами при Фермопілах; б) реформи Солона в Афінах; в) скіфський похід царя Дарія I; г) перемога Александра Македонського у битві при Гавгамелах.

1	2	3	4

7. Перед вами представлено зображення низки клейнодів – відзнак, атрибутів і символів військової та цивільної влади. Назвіть та оберіть з них ті (дві позиції), котрі належали українським козакам. **(0–4 бали).**

А	Б	В	Г

Відповідь:_____
_____
_____
_____

8. Починаючи із XIV ст. на українських землях виникають цехи – ремісничі об‘єднання у містах. Для завірення своїх документів цехи використовували печатки, на котрих зображувалися предмети та знаряддя, що характеризувалиїх спеціалізацію. Докладно вивчивши подані нижче печатки, спробуйте встановити, яким цехам вони належали. (**0–4 бали**)

а) крамарі; б) столяри; в) гончарі; г) різники; д) пекарі; е) кушніри; є) ковалі; ж) чинбарі; з) бондарі; і) кравці.

1	2	3	4

1	
2	
3	
4	

9. Перед Вами уривок одного із шкільних підручників з історії України. Однак у ньому, в окремих місцях, нами було зроблено лакуни. Спробуйте правильно їх заповнити, вказавши вірні поняття, географічні терміни тощо. (**0–6 б.)**

«Відомо вісім запорізьких Січей. Перша з них розташовувалася на острові _____а_____(нині – на території м. Запоріжжя). П‘ять інших (основні січі) – на території сучасного міста Нікополя та Нікопольського району Дніпропетровської області, ще дві – у _____б_____ області. Кожен козак-запорожець приписувався до _____в_____ – військової та господарської одиниці на Січі. Всього їх було 38. Кожен із них мав здебільшого таку саму назву, що й найменування місцевості, з якої походили козаки, об’єднані в ньому. Уся повнота влади в Запорізькій Січі належала _____г_____, причому право голосу мав кожен запорожець. Саме тому Запорізьку Січ називають республікою. Ради відбувалися двічі-тричі на рік: на початку січня, другого або третього дня після_____д____, 1 жовтня (на свято Покрови). На Раді обирали козацький уряд – _____е____».

а) _____; б) _____; в) _____;

г)_____; д) _____; е) _____

10. Заповніть таблицю, вписавши у відповідні клітинки події з історії України та всесвітньої історії (**0–10** балів).

Століття	**Події**
VIIст.	
X ст.	
XIст.	
XIII ст.	
XV ст.	
XVI ст.	
XVII ст.	

а) будівництво у Києві «Золотих воріт»; б) релігійна реформа Володимира Великого; в) утворення Арабського халіфату;г) захоплення Константинополя хрестоносцями; д) ухвалення «Статей для заспокоєння руського народу»; е) поставлення собором Іларіона митрополитом Київським; є) навколосвітня подорож Магеллана; ж) дипломатична місія княгині Ольги до Візантії; з) завершення Столітньої війни; і) угода в Тордесільясі між Іспанією та Португалією про поділ світу.